

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਜੇ ਐਸ ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ, ਜੱਜ
ਚੌ. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ

1955 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 82 - ਡੀ

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ 1)- ਐਸ 18- ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਦਰਭ- ਕੀ ਦੂਜੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ੇਅਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿ- ਮਾਲਕ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਦੂਜੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸਾਂਝੇ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਗੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੱਕ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਸੰਪੱਤੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ੇਅਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਰੈਗੂਲਰ ਅਪੀਲ ਜੋ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ ਬੁੱਧੀਰਾਜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 29 ਦਸੰਬਰ, 1954 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 49.325-6-0 ਤੋਂ ਰੁ. 63,615-11-0 ਅਤੇ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਵਾਧੇ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਐਸ ਐਲ ਸੇਠੀ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਕੇਸ਼ਵ ਦਿਆਲ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. - ਦਿੱਲੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਹਾਊਸ ਨੰਬਰ 6034 ਤੋਂ 6047 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਘਰ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਹੈ। ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। 49,325-6-0, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਵੰਡ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਨੇ 10 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀ (1) ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 467 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 443.8 ਵਰਗ ਗਜ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।, (2) ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। 93,400, (3) ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 23, ਧਾਰਾ ਛੇਵੇਂ, ਅਤੇ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਆਗਿਆ

ਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ (4) ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। 5, ਫਰਵਰੀ, 1954, ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਤੇ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ।

ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ-

(1) ਕੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਕਬਾ 443.8 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 474.5 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਹੈ। ਵਰਗ ਗਜ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?

(2) ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ

(3) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਧਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

(4) ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ?

(5) ਰਾਹਤ

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 443.8 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ ਸੀ। 63,615-11-0. ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁੜੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ- ਵਸਤੂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਾਣਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੇਵਲ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਦਾ। ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਧੇ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਵਧੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਆਧਾਰ (1) ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਦਾਇਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੋਵਾਂ ਨੇ 5 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, 1954, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋ, ਅਰਥਾਤ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ੇਅਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਹਿ- ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੂਜੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿ- ਮਾਲਕ, ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵੀ ਦੂਜੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸਾਂਝੇ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਗੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੱਕ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਸੰਪੱਤੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ੇਅਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣੀ ਪਿੱਲਈ ਕੁੱਟੀਪਾਰੂ ਅਮੁਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਹਿ- ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕ ਦਾ ਇੱਕ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੇਅਰਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਧੇ ਦਾ ਲਾਭ ਦੂਜੇ ਸਹਿ- ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐਕਟ. ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਵਿਦਵਤਾ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਰ ਸਹਿ- ਸ਼ੇਅਰਰ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ

"ਜਿੱਥੇ ਅਵਾਰਡ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਤਰਾਜ਼ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ"

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ

ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਹਿ- ਮਾਲਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਅਕ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਨੇ 10 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਖੋਜ ਹੋਵੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੋਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਮੋਹਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਉਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ- ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੇ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 17 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੇ.ਐਸ. ਬੇਦੀ, ਜੱਜ. -- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

(1) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. -1959 ਕੇਰਲਾ 136.

ਦਿਨੇਸ਼

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆ ਨਿਰਨਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਵਾਜਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੱਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।